

Kunnanhallitus

Aika 10.03.2014 klo 14:00 - 18:38

Paikka Kuntala, Laukaantie 14, Laukaa

Lisätietoja Ennen esittelyasioita kokouksessa oli Timo Ovaskainen ja Tom Polamo Poklossi Oy:stä esittelemässä omakotitalomessukonseptia. Sekä lautakuntien puheenjohtajat olivat kunnanhallituksen kanssa neuvonpidossa koskien toimielintyöskentelyn luottamuksellisuutta.

Osallistujat

Saapuvilla olleet jäsenet

Anttonen Juhani	kunnanhallituksen pj
Heikkinen Maarit	kunnanhallituksen 1.vpj
Pihlajasaari Helena	kunnanhallituksen 2.vpj
Ahonen Ari	jäsen
Kanniainen Riitta-Liisa	jäsen
Koskinen Tanja	jäsen
Laakso Hanna	jäsen
Leinonen Pirjo	jäsen
Manninen Marko	jäsen
Pekonen Tarmo	jäsen
Savolainen Jyrki	jäsen

Poissa

Ahonen Pekka	valtuuston 1. vpj
--------------	-------------------

Muut saapuvilla olleet

Kalmari Leena	valtuuston pj	
Parkkonen Pertti	valtuuston 2. vpj	
Paakkinen Arja	kasvun ja oppimisen ltk.pj.	Paikalla ennen ja § 56 käsittelyn aikana klo. 14:45-17:11
Sinijärvi Kauko	kaavoitus- ja rakennusltk.pj.	Paikalla ennen § 56 käsittelyä klo. 14:45-15:05
Haverinen Veikko	tekninen ltk.pj.	Paikalla ennen § 56 käsittelyä klo. 14:45-15:05
Tammenoja Esko	perusturvaltk.pj.	Paikalla ennen § 56 käsittelyä klo. 15:45-15:05
Kiiskilä Jaakko	vt. kunnanjohtaja, esittelijä	
Latva-Pukkila Niku	vs.hall.joht., ptk:n pitäjä	
Tolonen Juha	sivistystoimenjohtaja	Paikalla ennen ja § 56 käsittelyn aikana klo. 14:00-14:45 ja 15:23-17:11
Hiljanen Vuokko	perusturvajohtaja	Paikalla § 56 käsittelyn aikana klo. 15:30-15:55
Holmstedt Mari	kaavoitusjohtaja	Paikalla ennen ja § 56 käsittelyn aikana

Leppä Lasse

vs.talousjohtaja

klo. 14:00-14:45 ja
15:23-15:46

Laiho Janne

tekninen johtaja

Paikalla ennen ja
56 käsittelyn aikana
klo. 14:00-17:33

Toikka Jarmo

maankäyttöinsinööri

Paikalla ennen § 56
käsittelyä klo
14:00-14:45

Ovaskainen Timo

tj. Poklossi Oy

Paikalla ennen § 56
käsittelyä klo.
14:00-14:45

Polamo Tom

Poklossi Oy

Paikalla ennen § 56
käsittelyä klo.
14:00-14:45

Vornanen Mika

tilapalvelupäällikkö

Paikalla ennen § 56
käsittelyä klo.
14:00-14:45Paikalla § 56
käsittelyn aikana klo
15:23-17:11**Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**

Kokous todettiin laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsitellyt asiat

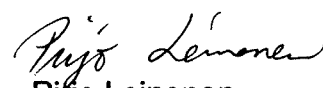
56 - 69 §:t

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Helena Pihlajasaari ja Pirjo Leinonen

Allekirjoitukset
Juhani Anttonen
puheenjohtaja
Niku Latva-Pukkila
pöytäkirjanpitäjä**Pöytäkirjan tarkastus**

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Helena Pihlajasaari
Pirjo Leinonen**Pöytäkirja ollut yleisesti nähtävänä**

Yleisesti nähtävillä 14.3.2014

pöytäkirjanpitäjä

Niku Latva-Pukkila

**Lausunto selvitysmiehen luonnoksesta hallituksen esitykseksi
valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta**

200/02.02.02/2014

Kunnanhallitus § 63

Valmistelija: vs. talousjohtaja Lasse Leppä, puh. 014 2675 200

Valtiovarainministeriön asettama selvitysmies Arno Miettinen on valmistellut kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain uudistamista keväästä 2012 alkaen. Selvitysmies on laatinut luonnoksen hallituksen esitykseksi, jonka mukaisesti hän ehdottaa valtionosuusjärjestelmää uudistettavaksi 1.1.2015 alkaen. Valtiovarainministeriö pyytää Laukaan kunnan lausuntoa lakiesityksestä viimeistään 4.4.2014 mennessä. Oheisliitteenä on lausuntopyyntö sekä lakiesitys.

Valtionosuusuudistuksen tavoitteena on luoda yksinkertainen, selkeä, läpinäkyvä ja oikeudenmukainen järjestelmä. Peruspalvelujen valtionosuuksissa olisi jatkossa 8 kriteeriä (ikä rakenne, sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristo ja koulutustausta) ja lisäosissa 3 kriteeriä (syrjäisyys, saamelaisen kotiseutualue ja työpaikkaomavaraisuus). Nykyisessä järjestelmässä on 48 kriteeriä, joista osa on päällekkäisiä ja vanhentuneita. Uuden järjestelmän yleisperiaatteena on: asukasluku x hinta x kerroin. Kriteerit perustuvat laskennallisuuteen, jolloin kunnan tuottaessa palvelun alle laskennallisen kustannuksen, saa se hyödyn itselleen. Kriteerien sisältöä on ajantasaistettu uusimman tilastotiedon pohjalta. Valtionosuuksien laskennassa käytettävät ikäluokkien painokertoimet ja sairastavuustiedot perustuvat THL:n ja VATT:n selvityksiin. Verotulojen tasausjärjestelmää esitetään myös muutettavaksi, ja järjestelmän painopistettä siirretään kustannusten tasauksesta tulojen tasaukseen. Valtion ja kuntien välinen kustannustenjako muutetaan vuosittain toteuttavaksi, kun nykyjärjestelmässä tarkasteluväli on neljä vuotta. Valtionosuusjärjestelmän uudistus toteutetaan osana kuntarakenneuudistusta ja uusi järjestelmä on pääosin kunta-liitosneutraali.

Lakiesityksen oheisaineistona kunnille on toimitettu uuden järjestelmän mukaiset kuntakohtaiset valtionosuuslaskelmat, jotka on päivitetty vuoden 2014 valtionosuusmäärien tasolle. Uudistuksen seurauksena Laukaan kunnan valtionosuuksien yhteismäärä kasvaa 28 800 euroa (0,1 %) vuodessa, eli 2 euroa asukasta kohden vanhaan järjestelmään verrattuna. Keski-Suomen kunnissa valtionosuudet kasvavat keskimäärin 12 euroa asukasta kohden ja Laukaan kokoisissa 10 001 – 20 000 asukkaan kunnissa valtionosuudet vähenevät -22 euroa asukasta kohden.

Lausuntopyynnössä on pyydetty kiinnittämään huomiota kuntakoh-

taisten euromääräisten muutoksien sijasta uuden järjestelmän sisältöön, kriteereihin ja laskentaperusteisiin.

Laukaan kunta toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Valtionosuusjärjestelmän uudistuksen peruslinja on Laukaan näkökulmasta kannatettava. Uudistuksessa myönteisiä piirteitä ovat seuraavat:

1. Uusi valtionosuusjärjestelmä on nykyjärjestelmää selkeämpi ja yksinkertaisempi. Vanhentuneet ja osin epätarkat laskentakriteerit erityisesti ikärakenteen ja sairastavuuden osalta on tarpeen uudistaa vastamaan paremmin ikärakenteen ja sairastavuuden kuntien palvelutuotannolle aiheuttamiin kustannuksiin. Edellä mainitut kriteerit ovat kuntien kannalta keskeisimmät, koska ne määräävät noin 95 % valtionosuusjärjestelmän laskennallisista kustannuksista.

Uudessa valtionosuusjärjestelmässä Ikärakenteen painoarvo vähennee nykyjärjestelmän 82,4 %:sta 70,4 %:iin. Painoarvon vähentämisen lisäksi uudessa järjestelmässä otetaan käyttöön vain yksi ikäryhmitys nykyisten tehtäväkohtaisten ryhmitysten sijaan. Sairastavuuskriteeri uudistuu merkittävästi, koska sairastavuuden painoarvo nousee 9,5 %:sta 24 %:iin, eli noin 2,5 -kertaiseksi nykyjärjestelmään verrattuna. Uuden sairastavuuskriteerin pohjana on 12 yleistä kansantautia ja se ei perustu nykyjärjestelmän mukaisesti ainoastaan työkyvyttömyyseläkkeellä olevien määrään.

Ikärakenne- ja sairastavuuskriteereihin tehtävät edellä kuvatut muutokset ovat perusteltuja, sillä ne perustuvat viimeisimpään tutkimustietoon ja vastaavat paremmin kuntien palvelutuotannon järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia.

2. Valtionosuusjärjestelmän uudistuksessa erityisen kannatettavaa ja oikeudenmukaista on valtion ja kuntien kustannustenjaon tarkistuksen muuttaminen vuosittaiseksi nykyisen neljän vuoden välein tehtävän tarkistuksen sijaan. Nykyjärjestelmässä kunnille on koitunut uusia kustannuksia vuosittain laajentuneista tehtävistä, mutta tulopohja on tarkistettu vastaamaan todellisia kustannuksia neljän vuoden viiveellä. Näin ollen kunnat ovat tosiasiallisesti menettäneet niille kuuluneita valtionosuuksia, joka nyt tehtävässä uudistuksessa korjataan.

3. On hyvä, että järjestelmä pohjautuu edelleen laskennallisiin kustannuksiin. Jos kunta pystyy järjestämään palvelutuotantonsa laskennallisia kustannuksia edullisemmin ja kustannustehokkaammin, niin se saa siitä taloudellista etua.

Kehitettävää valtionosuusjärjestelmässä on vielä seuraavien asioiden osalta:

PL

MP

1. Uudessa valtionosuusjärjestelmässä verotulontasausjärjestelmää esitetään uudistettavaksi siten, että kunnalle myönnetään verotuloihin perustuvaa tasauslisää, jos kunnan laskennallinen verotulo asukasta kohden on pienempi kuin kuntien yhteenlaskettu laskennallisen verotulon määrä (tasausraja 100 %). Tässä tapauksessa kunta saa tasauslisää 80 % kunnan asukasta kohden lasketun laskennallisen verotulon ja tasausrajan erotuksesta. Tällöin tasausrajan alla oleva kunta hyötyy verotulojen kasvusta tasausrajan ja tasauslisäprosentin erotuksen verran eli 20 %, kun nykyjärjestelmässä kunnan verotulojen kasvu vähentää kokonaisuudessaan tasauslisää. Jos kunnan laskennallinen verotulo asukasta kohden puolestaan ylittää kuntien yhteenlasketun laskennallisen verotulon (tasausraja) tehdään kuntakohtaiseen valtionosuuteen tasausvähennys. Tasausvähennys on 30 % tasausrajan ylittävstä euromäärästä lisättynä mainitun ylityksen luonnollisella logaritmillä. Tämä tarkoittaa sitä, että tasausvähennysprosentti on progressiivinen.

Nykyjärjestelmässä tasausraja on 91,86 % kuntien yhteenlasketusta laskennallisesta verotulosta asukasta kohden. Kunnan valtionosuuteen lisätään tasauslisänä tasausrajan ja kunnan asukasta kohden lasketun laskennallisen verotulon erotuksen mukainen euromäärä. Jos kunnan laskennallinen verotulo asukasta kohden ylittää tasausrajan, vähennetään kunnan valtionosuudesta asukasta kohden euromäärä, joka on 37 % tasausrajan ylittävstä määrästä.

Tasausjärjestelmän uudistamiseksi valtionosuuksien painopistettä siirretään yli 700 miljoonalla eurolla kustannuksen tasauksesta tulojen tasaukseen. Tämä uudistus vaatii lisäperusteluja, koska valtionosuusjärjestelmän tehtävänä on turvata peruspalveluiden rahoitus. Nyt esitetty uudistus vähentää valtionosuuksia matalan verotuoton kunnissa ja toisaalta lisää valtionosuuksia korkean verotuoton kunnissa. Verotulojen tasauksen uudistamisessa hyvää on kannustava elementti eli se, että verotulojen kasvu hyödyttää jatkossa myös tasausrajan alapuolella olevia kuntia. Tasauslisäprosentti tulisi kuitenkin nostaa vähintään 85 %:iin nyt esitettävän 80 % sijaan, jolloin tuloihin perustuva tasaus ei saisi liian suurta painoarvoa suhteessa kustannuksiin perustuvaan tasaukseen ja kuitenkin järjestelmän kannustava elementti säilyisi.

2. Työpaikkaomavaraisuuteen kannustava kriteeri on ongelmallinen, koska Laukaan kunta on seudun yhteisen elinkeinotoiminnan kautta panostanut seudulle sijoittuviin työpaikkoihin niin, että kuntien välille ei syntyisi epätervettä kilpailua. Nyt työpaikkaomavaraisuutta suosiva kriteeri kannustaa lisäämään oman kunnan alueelle sijoittuvien työpaikkojen määrää suhteessa koko alueen kehitykseen.

3. Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistamisen lisäksi jatkossa tulee kiinnittää huomiota myös opetus- ja kulttuuritoimen val-

PL

JP

tionosuusjärjestelmään. Kuntien valtionosuuksien tulisi kokonaisuudessaan perustua laskennallisuuteen ja yleiskatteellisuuteen, toisin kuin tällä hetkellä opetus- ja kulttuuritoimen alaiset opetusryhmien pienentämiseen kohdennetut valtionavustukset, joita on varattu luvuudelle 2014–2015 60 miljoonaa euroa.

Lausuntopyynnössä pyydetään ottamaan kantaa myös siirtymäta-sauksen kestoon ja porrastukseen. Lakiluonnoksen mukaan uusi jär-jestelmä otetaan käyttöön vuoden 2015 alusta. Kuntien välisten muutosten lieventämiseksi varaudutaan viiden vuoden siirtymäai-kaan, jonka aikana kuntakohtainen vuosimuutos rajoitetaan asukas-ta kohti seuraavasti:

1. vuosi: 50 euroa / asukas
2. vuosi: 50 euroa / asukas (kokonaismuutos 100 euroa / asukas)
3. vuosi: 80 euroa / asukas (kokonaismuutos 180 euroa / asukas)
4. vuosi: 80 euroa / asukas (kokonaismuutos 260 euroa / asukas)
5. vuosi: 120 euroa / asukas (kokonaismuutos 380 euroa / asukas)

Siirtymäaika on perustelu, jotta kunnat voivat varautua toiminnas-saan tulopohjan muutoksiin.

Valtionosuusjärjestelmän uudistamisen sijasta Laukaan kunnan kan-nalta ongelmallisinta on jo päätetty valtionosuusleikkaukset vuosille 2012–2017, jotka vähentävät kuntien valtionosuuksia tasoa 1,4 mil-jardia euroa (16 %) vuoteen 2017 mennessä, kun asteittain toteutet-tavat leikkaukset ovat voimassa. Laukaan kunnan osalta tämä tar-koittaa 4,9 miljoonan euron valtionosuuksien menetyksiä vuositason-la, eli lähes kahden tuloveroprosentin tuoton menetystä. Yhdistetty-nä yleiseen heikkoon taloustilanteeseen tämä aiheuttaa merkittäviä toiminnan sopeuttamishaasteita peruspalveluista, joiden kysyntä tyy-pillisesti lisääntyy heikon taloussuhdanteen aikana.

Esityslistan oheisaineistona jaetaan

- Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö
- Selvitysmiehen luonnos hallituksen lakiesitykseksi valtionosuus-järjestelmän uudistamisesta

Ehdotus

Vt. kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus antaa edellä esitetyn lausunnon valtionosuusjärjes-telmän uudistamisesta.

Päätös

Kunnanhallitus:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa

Laukaan
kunnanvirasto 17.3.2014

Mikko Salmi

☒ Pöytäkirjanpitäjä
☐ Asianhallintapäällikkö

AP

PL